higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT

FLUEDMEGANIKA N5

24 November 2022

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 8 bladsye.

Kopiereg voorbehou

VRAAG 1

1.1 1.1.1 Waar
1.1.2 Onwaar
1.1.3 Waar
1.1.4 Waar
1.1.5 Onwaar
1.1.6 Onwaar

(6 × 1) (6)

1.2 1.2.1 Dit is die verhouding van die digtheid van enige fluïedstof✓ tot die digtheid van water.✓

1.2.2 Dit is die eienskap van 'n fluïed wat sal toelaat dat enige voorwerp met 'n lae massa of gewig✓ op die oppervlak dryf weens 'n krag wat aangrensende dele van die fluïedoppervlak saamtrek.✓

(2 × 2) (4)

1.3 1.3.1

$$v = \frac{\pi DN}{60}$$
$$= \frac{\pi \times 0,05 \times 3000}{60} \checkmark$$
$$= 7,854 m/s \checkmark$$

(2)

1.3.2

$$A = \pi D_{mean} L$$
$$= \pi \times \left(\frac{(50,2 + 50) \times 10^{-3}}{2} \right) \times 0,1 \checkmark$$
$$= 15,739 \times 10^{-3} m^2 \checkmark$$

(2)

1.3.3

$$F = \frac{\mu A v}{t}$$
$$as, t = \frac{D - d}{2}$$
$$= \frac{(50,2 - 50) \times 10^{-6}}{2} \checkmark$$
$$= 100 \times 10^{-9} mm \checkmark$$
$$thus, F = \frac{0,355 \times 15,739 \times 10^{-3} \times 7,854}{100 \times 10^{-9}} \checkmark$$
$$= 438830,076 N \checkmark$$

(4)

1.3.4

$$P = Fv$$
$$= 438830,076 \times 7,854 \checkmark$$
$$= 3446571,417 W \checkmark$$

(2)

[20]

VRAAG 2

2.1
- Hidrouliese pers
- Meganiese pers
- Pneumatiese pers

(3)

2.2 Dit is 'n meganiese toestel of instrument wat gebruik word vir die omsetting van fluïeddrukenergie✓ in meganiese energie deur beweging te genereer.✓ (2)

2.3 2.3.1

$$P = \frac{F}{A}$$
$$= \frac{4 \times 8000}{\pi \times 0{,}12^2} \quad \checkmark$$
$$= 707{,}355kPa \checkmark$$

(2)

2.3.2

$$\frac{1}{K_e} = \frac{1}{K_l} + \frac{1}{K_{cyl}} + \frac{V_{air}}{V_{total} K_{air}}$$
$$\frac{1}{K_e} = \frac{1}{1{,}95 \times 10^9} + \frac{1}{\left(\frac{12{,}5 \times 10^9}{2{,}5}\right)} + 0 \quad \checkmark$$
$$\frac{1}{K_e} = 712{,}821 \times 10^{-12} \checkmark$$
$$K_e = 1{,}403GPa \checkmark$$

(3)

2.3.3

$$K_e = P \times \frac{V}{\Delta V} = P \times \frac{L}{\Delta L}$$
$$1{,}403 \times 10^6 = 707{,}355 \times 10^3 \times \frac{0{,}6}{\Delta L_{free-play}} \checkmark$$
$$\Delta L_{free-play} = \frac{707{,}355 \times 10^3 \times 0{,}6}{1{,}403 \times 10^9} \checkmark$$
$$= 302{,}504 \times 10^{-3} mm \quad \checkmark$$

(3)

2.4 2.4.1

$$K_{air} = \gamma \times P$$
$$= 1{,}4 \times 707{,}355 \checkmark$$
$$= 990{,}297kPa \checkmark$$

(2)

2.4.2
$$\frac{1}{K_e} = \frac{1}{K_l} + \frac{1}{K_{cyl}} + \frac{V_{air}}{V_{total} K_{air}}$$
$$\frac{1}{K_e} = 712{,}821 \times 10^{-12} + \frac{3{,}5}{100 \times 990{,}297 \times 10^{3}} \checkmark$$
$$K_e = \frac{1}{36{,}056 \times 10^{-9}} \checkmark$$
$$= 27{,}735 MPa \checkmark$$
(3)

2.4.3
$$K_e = P \times \frac{L_{free-play}}{\Delta L_{free-play}}$$
$$\Delta L = \frac{707{,}355 \times 10^{3} \times 0{,}6}{27{,}735 \times 10^{6}} \checkmark$$
$$= 15{,}302 mm \checkmark$$
(2)
[20]

VRAAG 3

3.1 3.1.1 Dit is 'n fluïed se resultante krag✓ wat gegenereer word deur die drukintensiteit van die fluïed wat op die vlak van 'n onderdompelde oppervlak inwerk.✓

3.1.2 Dit is die opwaartse krag of stukrag wat deur die fluïed gegenereer word.✓ Die krag is gelyk aan en in die teenoorgestelde rigting van die gewig wat deur 'n liggaam of voorwerp uitgeoefen word wat op die oppervlak van die fluïed geposisioneer is.✓

3.1.3 Dit is die gemete diepte van 'n voorwerp vanaf die vry oppervlak van 'n fluïed✓ waarteen 'n voorwerp onder die vry oppervlak gedompel is.✓

(3 × 2) (6)

3.2 3.2.1
$$V_{displaced} = 36\% \times \frac{\pi D^3}{6} \checkmark$$
$$= \frac{\pi \times 0{,}2^3}{6} \times 0{,}36 \quad \checkmark$$
$$= 1{,}508 \times 10^{-3} m^3 \checkmark$$
(3)

3.2.2
$$F_{balloon} = B$$
$$m_{ballon} = \rho V_{dispaced} \checkmark$$
$$= 1025 \times 1{,}508 \times 10^{-3}$$
$$= 1{,}546 kg \checkmark$$
(2)

3.2.3
$$\rho_{bolloon} = \frac{m_{ballon}}{V_{balloon}}$$
$$= \frac{6 \times 1,546}{\pi \times 0,2^3} \quad \checkmark$$
$$= 369,08 kg/m^3 \checkmark \quad (2)$$

3.2.4
$$F_{balloon} = B$$
$$m_{balloon} = \rho V_{dispaced}$$
$$1,546 = 13600 \times \frac{\pi \times 0,2^3}{6} \times \%balloon_{submerged} \quad \checkmark$$
$$\%balloon_{submerged} = \frac{6 \times 1,546}{13600 \times \pi \times 0,2^3} \times 100\% \checkmark$$
$$= 2,714\% \checkmark \quad (3)$$

3.2.5
$$F_{balloon} + F_{required} = B$$
$$m_{balloon} + m_{required} = \rho V_{dispaced} \checkmark$$
$$1,546 + m_{required} = 1025 \times \frac{\pi \times 0,2^3}{6} \checkmark$$
$$m_{required} = 4,294 - 1,546 \checkmark$$
$$= 2,748 kg \checkmark \quad (4)$$
[20]

VRAAG 4

4.1 4.1.1 Dit is die denkbeeldige grens✓ gedefinieer deur stroomlyne wat geteken word om 'n buisstreek van 'n fluïed af te sluit.✓

4.1.2 Dit is die volume van 'n fluïed✓ wat verby 'n spesifieke punt in 'n stelsel op 'n gegewe eenheid van tyd beweeg.✓

4.1.3 Dit is die energie wat deur 'n voorwerp✓ (bv. 'n fluïed) geberg word weens die posisie daarvan bo 'n verwysingspunt.✓

(3 × 2) (6)

4.2 4.2.1
$$Q_{system} = Av_{main}$$
$$= \frac{\pi \times 0,225^2}{4} \times 2,285 \checkmark$$
$$= 90,853 l/s \checkmark \quad (2)$$

4.2.2
$$\overset{0}{m} = \rho Q_{system}$$
$$= 920 \times 90,853 \times 10^{-3} \times 60 \checkmark\checkmark$$
$$= 5,015 tonnes/\min \checkmark \quad (3)$$

4.2.3 $Q_{\phi 105} = Av_{\phi 105}$

$= \frac{\pi \times 0{,}105^2}{4} \times \frac{5{,}235}{1{,}5}$ ✓

$= 30{,}22 l/s$ ✓ (2)

4.2.4 $Q_{\phi 225} = Q_{\phi 25} + Q_{\phi 55} + 2Q ...continuity\ of\ flow\ principle$ ✓

$90{,}853 \times 10^{-3} = \left(\frac{\pi \times 0{,}07^2 \times 5{,}235}{4} \right) + 30{,}22 + 2Q_{indentical}$ ✓

$90{,}853 \times 10^{-3} = 20{,}147 \times 10^{-3} + 30{,}22 \times 10^{-3} + 2Q_{indentical}$ ✓

$Q_{indentical} = \frac{90{,}853 \times 10^{-3} - \left(20{,}147 \times 10^{-3} + 30{,}22 \times 10^{-3}\right)}{2}$ ✓

$= 20{,}243 l/s$ ✓ (5)

4.2.5 $Q_{identical} = Av_{identical}$

$d^2_{identical} = \sqrt{\frac{20{,}243 \times 10^{-3} \times 4}{\pi \times 4{,}756}}$ ✓

$d_{identical} = 73{,}616 mm$ ✓ (2)

[20]

VRAAG 5

5.1 5.1.1 Onwaar
5.1.2 Onwaar
5.1.3 Waar
5.1.4 Onwaar
5.1.5 Waar

(5 × 1) (5)

5.2 5.2.1 $from, \frac{\Delta P}{\rho g} = \Delta H = h_{mech}\left(\frac{\rho_{mercury}}{\rho_{subs\,tance}} - 1 \right)$ ✓

$\Delta H = 0{,}15\left(\frac{13600}{832} - 1 \right)$ ✓

$= 2{,}302 m$ ✓ (3)

5.2.2 $v_t = \sqrt{2g\Delta H}$

$= \sqrt{19{,}62 \times 2{,}302}$ ✓

$= 6{,}721 m/s$ ✓ (2)

5.2.3 $v_{\max} = C_v v_t$

$= 0{,}96 \times 6{,}721$ ✓

$= 6{,}452 m/s$ ✓ (2)

5.2.4 $v_{mean} = Kv_{\max}$
$= 0,86 \times 6,452$ ✓
$= 5,549 m/s$ ✓ (2)

5.2.5 $Q_{mean} = Av_{mean}$
$= \frac{\pi \times 0,5^2}{4} \times 5,549 \times 60$ ✓✓
$= 65,373 m^3/\min$ ✓ (3)

5.2.6 $Q_{actual} = Q_{mean} \times C_q \times time\ shift$
$= 65,373 \times 0,92 \times 60 \times 6$ ✓✓
$= 21651,538 m^3\ for\ the\ 6hr\ duration$ ✓ (3)
[20]

VRAAG 6

6.1 Die totale energie in die stelsel by enige twee punte word aanvaar as deurlopend dieselfde te wees,✓ mits geen energie by die stelsel gevoeg of daarvan verwyder word nie.✓ (2)

6.2
- Lamelvloei (viskeuse vloei)
- Oorgangsvloei
- Turbulente vloei
- Gelykmatige vloei
- Ongelykmatige vloei
- Saampersbare vloei
- Onsaampersbare vloei (Enige 2 × 1) (2)

6.3 6.3.1 $\sum l/d_{system} = l/d_{valve} + l/d_{filter} + l/d_{elbow} + l/d_{pipe}$
$= \frac{0,66}{4 \times 0,0025} + \frac{3,2}{4 \times 0,0025} + \frac{0,675}{4 \times 0,0025} + \frac{35}{0,065}$
$= 66 + 320 + 67,5 + 538,462$
$= 991,962$ ✓ (5)

6.3.2 $U\sin g\ Bernoulli's\ energy\ equation$:
$E_i + \sum h_{loss} = E_o$
$\frac{P_i}{\rho g} + \frac{v_i^2}{2g} + Z_i + \sum hf_{system} = \frac{P_o}{\rho g} + \frac{v_o^2}{2g} + Z_o$ ✓
$\sum hf_{system} = Z_o - Z_i + \frac{P_o}{\rho g} - \frac{P_i}{\rho g} + \frac{v_o^2}{2g} - \frac{v_i^2}{2g}$ ✓
$\sum hf_{system} = Z_o - Z_i + 0 + 0$ ✓
$= 8,5m$ ✓ (4)

6.3.3 $$\sum hf_{system} = \frac{4fv^2}{2g} \times \left(\sum l/d\right)_{system}$$

$$8,5 = \frac{4 \times 0,0025 \times 991,962}{19,62} \times v_{pipe}^2 \checkmark$$

$$v_{pipe} = \sqrt{\frac{8,5 \times 19,62}{4 \times 0,0025 \times 991,962}} \checkmark$$

$$v_{pipe} = 4,1 m/s \checkmark$$ (3)

6.3.4 $$Q = Av_{pipe}$$

$$= \frac{\pi}{4} \times 0,065^2 \times 4,1 \checkmark$$

$$= 13,605 \times 3600 \times 24 \quad \checkmark\checkmark$$

$$= 1175472 l \text{ for a } 24 \text{ hour routine maintenance} \checkmark$$ (4)

[20]

TOTAAL: 100

Kopiereg voorbehou